

Natuurwacht Bommelerwaard - Jaarplan 2021

In analogie met het Beleidsplan 2018-2022 is het jaarplan 2021 als volgt ingedeeld:

1. Algemene zaken m.b.t. het goed functioneren van de vereniging Natuurwacht Bommelerwaard
2. Natuureducatie
3. Landschapsbeheer
4. Natuurbescherming
5. Natuurstudie

1. Algemene zaken

1.1 Bestuur

Doel: Versterking van het bestuur tot 7 bestuursleden.

Omschrijving: Het bestuur zoekt nieuwe bestuursleden om diverse taken uit te voeren, zoals meedenken over natuurbeleid in de Bommelerwaard, aansturen van nieuwe projecten, etc.

Kosten: geen

Baten: n.v.t.

1.2 Leden

Doel: Verhoging van het ledenaantal. Ledenbetrokkenheid verhogen.

Omschrijving: Er wordt gestreefd naar een verhoging van het ledenaantal met 25 leden, m.n. door het rondsturen van nieuwsbrieven en actief blijven op sociale media.

Kosten: zie voor kosten nieuwsbrieven paragraaf 1.3.

Baten: €5500,- aan contributie (inclusief extra giften)

1.3 Financiën

Doel: Een deel van het positieve resultaat van de verkoop van het boek inzetten voor projecten met als doel 'voorlichting' en 'PR'.

Omschrijving: Dit jaar zal een deel van bovengenoemd positief resultaat besteed worden aan:

- Het schoolproject 'Vlinders in de klas';
- Nieuwsbrieven voor de Heemtuin/Kruidentuin, Kloosterwiel, Steenuilenwerkgroep, en Werkgroep kleine marterachtigen
- Een folder met informatie over de Heemtuin en Kruidentuin in Zaltbommel;
- Ondersteuning voor projecten t.b.v. versterken biodiversiteit en educatie;
- Onderhoud van de informatieborden bij de Kloosterwiel

Kosten: €300,- voor diverse nieuwsbrieven; zie voor kosten folder paragraaf 2.4; €1000,- voor project biodiversiteit/educatie; €100,- voor onderhoud informatieborden.

Baten: n.v.t.

1.4 PR voor de vereniging

Doel: De Natuurwacht onder de aandacht brengen bij de inwoners van de Bommelerwaard.

Omschrijving: Om de zichtbaarheid van de Natuurwacht te vergroten, wil het bestuur in 2021:

- Website, Facebook en Twitter gebruiken voor voorlichting over flora en fauna van de Bommelerwaard, en het aankondigen van activiteiten van de Natuurwacht, naar zowel leden als niet-leden.
- Zorgen dat er in de lokale media verslag wordt gedaan van verslagen van inventarisaties en activiteiten van de Natuurwacht.
- continuering van het halfjaar magazine 'Natuurlijk Bommelerwaard' en dit magazine eventueel ter inzage leggen bij diverse instanties (bijvoorbeeld wachtkamer van huisarts). Er worden extra exemplaren bijgedrukt voor promotiedoeleinden en voor aanmeldingen van nieuwe leden.

Kosten: zie voor kosten website paragraaf 1.5; kosten magazine: €2000,- voor druk- en portokosten.

Baten: n.v.t.

1.5 Website

Doel: De website is communicatiemiddel van de NWB in de meest brede zin.

Omschrijving: Er wordt verder gewerkt aan een nieuwe website. Deze wordt gemoderniseerd en er wordt een blog-functie toegevoegd waarmee werkgroepen zelf hun eigen deel van de website kunnen invullen. De beveiliging is recentelijk geactualiseerd. Ook wordt er gedacht om een nieuw template aan te schaffen, zodat de website een nieuw 'uiterlijk' krijgt.

Verantwoordelijk bestuurslid: Erwin van der Speld

Kosten: €326,-

Baten: n.v.t.

2. Natuureducatie

2.1 Excursies

Doel: Mensen kennis laten maken met natuur in de Bommelerwaard. Bij inwoners van het gebied kennis over en interesse wekken in de flora en fauna van de directe omgeving.

Omschrijving: Afhankelijk van de ontwikkelingen m.b.t. het coronavirus, is het streven vanaf de zomer/het najaar weer regelmatig excursies te organiseren. Excursies worden gehouden in de gehele regio, inclusief Heerewaarden en Waardenburg. Eventueel worden excursies op aanvraag van externe partijen (bijvoorbeeld gemeente) georganiseerd. Hier kan een vergoeding voor gevraagd worden.

Verantwoordelijk bestuurslid: Cassandra van Altena

Kosten: €50,-

Baten: voor openbare excursies ontvangt de Natuurwacht geen inkomsten, voor externe partijen kan een vergoeding gerekend worden.

2.2 Lezingen

Doel: Kennis overbrengen over natuur en landschap in het algemeen of specifiek over de Bommelerwaard. Mensen kennis laten maken met de Natuurwacht en activiteiten.

Omschrijving: Afhankelijk van de ontwikkelingen m.b.t. het coronavirus, is het streven vanaf de zomer/het najaar weer enkele lezingen te organiseren. Lezingen georganiseerd door de Natuurwacht kunnen gaan over diverse onderwerpen gerelateerd aan flora en fauna of aan het landschap in de Bommelerwaard. De lezing kan verzorgd worden door iemand van de

Natuurwacht, of door iemand van buiten de vereniging. Ook kunnen lezingen gegeven worden op aanvraag, bijvoorbeeld over het boek 'Bommelerwaard Natuurlijk'.

Verantwoordelijk bestuurslid: Cassandra van Altena

Kosten: €250,-

Baten: €50,-

2.3 Onderwijs en maatschappelijke stage

Doel: De jeugd bekend maken met de natuur en het belang daarvan in hun directe omgeving o.a. door het overbrengen van kennis en het organiseren van activiteiten voor onderwijsinstellingen in de Bommelerwaard

Omschrijving:

- De NWB biedt mogelijkheden voor maatschappelijke stages.
- In voorkomende gevallen, ondersteunen bij het maken van profielwerkstukken.
- De Werkgroep Vlinders biedt onderwijslessen aan (Vlinders in de Klas, zie 5.1).
- De Werkgroep Steenuilen kan op verzoek een uilenles verzorgen voor een vergoeding van €25,-.

Contactpersoon: Voorzitter

Verantwoordelijk bestuurslid: Harry Kolman (onderwijs), Ton van Balken en Erwin van der Speld (maatschappelijke stage), Lot Tönis (Vlinders in de Klas).

Kosten: Zie voor kosten Vlinders in de Klas en schoolplein paragraaf 5.1.

Baten: n.v.t.

2.4 Heemtuin en kruidentuin (educatie)

Doel: Mensen kennis laten maken met de natuur en in het bijzonder de stinzenflora in de Bommelerwaard. Bij bezoekers van beide tuinen kennis over en interesse wekken in de flora en fauna van het rivierengebied.

Omschrijving: In 2021 zal verder gewerkt worden aan een folder met informatie over de Heemtuin en Kruidentuin. Bewoners van de binnenstad ontvangen een nieuwsbrief over de verrichte werkzaamheden.

Contactpersoon: Ton van Balken / Harry Kolman

Verantwoordelijk bestuurslid: Ton van Balken

Kosten: €350- voor de folder; deze kosten worden vergoed vanuit het positieve resultaat van de verkoop van het boek 'Bommelerwaard Natuurlijk'; zie paragraaf 1.3 voor drukkosten van de nieuwsbrief.

Baten: n.v.t.

3 Landschapsbeheer

3.1 Kloosterwiel

Doel: Beheer en onderhoud van Natuurgebied De Kloosterwiel gelegen tussen Zaltbommel en Gameren.

Omschrijving: In het beheerplan voor de Kloosterwiel staat nauwkeurig opgesomd welke activiteiten in welk deel van dit natuurgebied in 2021 dienen te worden uitgevoerd.

De werkgroep Landschapsbeheer voert deze werkzaamheden uit. In het seizoen van oktober t/m medio maart wordt om de 2 weken een werkochtend georganiseerd. De biodiversiteit van het elzenbos zal in fasen worden verbeterd middels dunning en nieuwe aanplant. Er

moet hiervoor een kleine graafmachine worden ingezet om de stronken rond de poel te verwijderen.

De werkgroep neemt ook deel aan de Gelderse natuurwerkdag van de Stichting Landschapsbeheer Gelderland in november. De werkgroep heeft eigen gereedschap en onderhoudt dat. Voor het onderhoud van de Kloosterwiel is een contract met de gemeente Zaltbommel afgesloten, zodat er een financiële tegemoetkoming is in de kosten.

Onder de omwonenden van De Kloosterwiel wordt een nieuwsbrief verspreid over de verrichte werkzaamheden.

Contactpersoon: Ton van Balken

Onderhoud gereedschap: Hans Welbie en Guido van Heteren

Verantwoordelijk bestuurslid: Ton van Balken

Kosten: €2250,- algemene kosten; €1000,- voor onderhoud elzenbos; €400,- kosten Heemtuin en Kruidentuin; zie paragraaf 1.3 voor drukkosten van de nieuwsbrief; €300,- voor veiligheidskleding.

Baten: €1593,- (vergoeding gemeente voor beheer Kloosterwiel); €300,- voor investeringen in veiligheid inzake de vrijwilligers; €300,- inkomsten door verkoop van elzenhout.

3.2 Eendenkooi Hedel

Doel: Deze kooi als cultureel erfgoed voor de Bommelerwaard te behouden.

Omschrijving: De werkgroep helpt een a twee keer per jaar de kooiker van de particuliere eendenkooi in Hedel met het (achterstallig) onderhoud van de kooi.

Verantwoordelijk bestuurslid: Ton van Balken

Kosten en baten: Zie paragraaf 3.1

3.3 Overige natuurgebieden Bommelerwaard

Doel: Aanpak van achterstallig onderhoud in natuurgebieden en bij kleinschalige landschapselementen in de Bommelerwaard.

Omschrijving: In Roomgat en uiterwaarden in Hedel worden werkzaamheden uitgevoerd in samenwerking met Natuurmonumenten.

Verantwoordelijk bestuurslid: Ton van Balken

Kosten en baten: Zie paragraaf 3.1

3.4 Heemtuin en kruidentuin en schapenwei (onderhoud)

Doel: Beheer en onderhoud van de heemtuin en kruidentuin in Zaltbommel. Een uniek stukje open groene ruimte in de binnenstad van Zaltbommel behouden.

Omschrijving: De werkgroep Heemtuin/Kruidentuin heeft tweemaal per maand (seizoen maart t/m september) op woensdag en zaterdag een werkochtend.

Verantwoordelijk bestuurslid: Ton van Balken

Kosten en baten: Zie paragraaf 3.1

4 Natuurbescherming

4.1 Steenuilenwerkgroep

Doel: De werkgroep heeft als doel de steenuilen binnen de Bommelerwaard, in de meest brede zin, te ondersteunen.

Omschrijving: Om de doelstelling te verwezenlijken onderneemt de werkgroep de volgende activiteiten:

- faciliteren van Steenuilen door middel van het plaatsen, onderhouden en zo nodig vervangen van nestkasten. De kasten worden tenminste tweemaal per jaar bezocht voor broedcontrole en schoonmaak.
- onderhouden van contacten met de erf-eigenaren. O.a. door persoonlijk contact (elk erf heeft een werkgroeplid als contactpersoon) en d.m.v. een nieuwsbrief.
- onderhouden van contacten met de twee gemeenten en provincie over situaties daar waar het belang van de steenuil in het geding is. (o.a. nieuwbouwprojecten, slooprojecten). Gevraagd en ongevraagd leveren van expertise en 'hand en span' diensten verlenen bij genoemde projecten.

Verantwoordelijk bestuurslid: Harry Kolman

Kosten: €250,-

Baten: Donaties erfeigenaren; verkoop kasten aan 'derden'; subsidies/bijdragen: €250

4.2 Torenvalkwerkgroep

Doel: De werkgroep heeft als doel de torenvalken binnen de Bommelerwaard, in de meest brede zin, te ondersteunen.

Omschrijving: Om de doelstelling te verwezenlijken onderneemt de werkgroep de volgende activiteiten:

- door middel van het plaatsen, onderhouden en zo nodig vervangen van nestkasten goede nestgelegenheid bieden aan torenvalken. De kasten worden elk jaar bezocht voor broedcontrole en schoonmaak. In 2021 worden 10 kasten geplaatst.
- onderhouden van contacten met de erf-eigenaren.
- onderhouden van contacten met de twee gemeenten en provincie over situaties daar waar het belang van de torenvalk in het geding is.
- voorlichting over de torenvalk door middel van nieuwsberichten in het Natuurwacht magazine.

Verantwoordelijk bestuurslid: Ton van Balken

Kosten: €50,-

Baten: n.v.t.

4.3 Salamandertrek

Doel: Het veilig laten oversteken van kamsalamanders tijdens de trek.

Omschrijving: Het betreft de trek van de kamsalamander op de dijk in het dorp Gameren. NWB wil in samenwerking met gemeente en Waterschap een structurele oplossing bespreken en realiseren middels een ondergrondse doorgang.

Verantwoordelijk bestuurslid: Ton van Balken

Kosten: geen

Baten: n.v.t.

4.4 Projecten biodiversiteit

Doel: Het bevorderen van biodiversiteit in diverse gebieden.

Omschrijving: NWB wil projecten starten en/of ondersteunen die de biodiversiteit bevorderen. Zo wil NWB de mogelijkheden onderzoeken van het laten uitvoeren van ecologisch maaibeheer in de volgende gebieden:

- Beemstraat nabij tussen Kloosterwiel en Gameren, i.s.m. gemeente, Waterschap en omwonenden;
- Hooilanden bij Lieskampen i.s.m. Staatsbosbeheer;
- Deelname aan het tot stand brengen van het biodiversiteitsplan van de gemeente Zaltbommel.

Verantwoordelijk bestuurslid: Harry Kolman

Kosten: €4000,-

Baten: n.v.t.

5. Natuurstudie

5.1 Werkgroep Vlinders

Doel: De werkgroep Vlinders Bommelerwaard heeft als doel om vlinders te bekijken en te inventariseren in de Bommelerwaard.

Omschrijving: De soorten vlinders en aantallen daarvan worden geteld in De Lieskampen. Er wordt geteld volgens de methode van de Vlinderstichting en de gegevens worden ook met de Vlinderstichting gedeeld. Er worden vlinderexcursies in de Bommelerwaard georganiseerd. Desgewenst wordt daar een deskundige voor ingehuurd.

In 2021 zal het project 'Vlinders in de klas' voortgezet worden op verschillende basisscholen in de Bommelerwaard.

Tegelijk met de vogelinventarisatie in De Lieskampen zullen ook de vlinders en libellen worden geïnventariseerd. Hier wordt verslag van uitgebracht in het magazine van de Natuurwacht en in de lokale media.

Verantwoordelijk bestuurslid: Lot Tönis

Kosten: €57,20 voor 2 lespakketten voor het project 'Vlinders in de Klas' zijn al in 2020 betaald ; deze kosten worden vergoed vanuit het positieve resultaat van de verkoop van het boek 'Bommelerwaard Natuurlijk'.

Baten: n.v.t.

5.2 Werkgroep Planten

Doel: Creëren van een totaalbeeld van de flora in de Bommelerwaard

Omschrijving: De werkgroep planten bezoekt natuurgebieden in de Bommelerwaard en houdt bij welke soorten ze daarbij tegenkomen. Ze gebruiken daarvoor waarneming.nl. In 2021 zullen inventarisatieavonden georganiseerd worden.

Verantwoordelijk bestuurslid: Dirk Muller

Kosten: geen

Baten: n.v.t.

5.3 Werkgroep Vogels

Doel: Creëren van een totaalbeeld van avifauna in de Bommelerwaard

Omschrijving: De werkgroep vogels bezoekt natuurgebieden in de Bommelerwaard en houdt bij welke soorten ze daarbij tegenkomen. Ze gebruiken daarvoor waarneming.nl.

In 2021 zal er een vogelinventarisatie worden uitgevoerd in De Lieskampen. Hier wordt verslag van uitgebracht in het magazine van de Natuurwacht en in de lokale media.

Contactpersoon: Dirk Muller (algemeen), Ton van Balken (inventarisatie De Lieskampen).

Verantwoordelijk bestuurslid: Dirk Muller

Kosten: geen

Baten: n.v.t.

5.4 Werkgroep kleine marterachtigen

Doel: De werkgroep Kleine marters Bommelerwaard heeft als doelen: de verspreiding van Wezel, Hermelijn en Bunzing monitoren; aanspreekpunt zijn voor meldingen in de Bommelerwaard; het onderhouden van contacten met beide gemeenten, provincie, organisaties, etc.; bewoners van de Bommelerwaard bekend maken met de aanwezigheid.

Omschrijving: Naast de monitoring van kleine marters in de Bommelerwaard worden de volgende activiteiten uitgevoerd in 2021:

- betrekken/informeren leden en eigenaren potentiële gebieden
- i.s.m. landelijke WG/Zoogdierenvereniging monitoring Bunzing
- Inventariseren/monitoren/verslag doen over (kleine) marters binnen de Bommelerwaard
- overleg over gebiedsmaatregelen betreffende Windturbines Hoenzadriel

Contactpersoon: Arnout de Mooij

Verantwoordelijk bestuurslid: Harry Kolman

Kosten: €750,-

Baten: n.v.t.

5.6 Werkgroep Patrijzen

Doel: Monitoring van de patrijs en daar waar nodig/mogelijk het landschap versterken ten behoeve van de patrijs.

Omschrijving: In samenwerking met de Capreton, SLG en SOVON, worden kansrijke gebieden rondom Well en Nederhemert geteld. Vanuit de provincie (SLG) zijn er middelen beschikbaar voor de aanleg en het versterken van landschapselementen waarmee het patrijzenbiotoop verbeterd en uitgebreid kan worden.

De werkgroep Patrijzen van de NWB neemt de tellingen voor haar rekening.

Verantwoordelijk bestuurslid: Harry Kolman (tevens contactpersoon van SLG, ANVL De Capreton, en Sovon)

Kosten: € 750,- voor telescoop, statief en tas.

Baten: €500,- (vergoeding)